



Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

40

MEDDELELSER

OM

MAGLEBY REALSKOLE OG SKOLEHJEM

PAA MØEN.

1890—91.

VED

KARL NIELSEN,
SKOLENS BESTYRER.



STEGE

C. M. NIELSSENS BOGHANDEL.
1891.

MEDDELELSER

OM

MAGLEBY REALSKOLE OG SKOLEHJEM

PAA MØEN.

1890—91.

VED

KARL NIELSEN,
SKOLENS BESTYRER.



STEGE

C. M. NIELSENS BOGHANDEL.
1891.

Möens Avis Bogtrykkeri ved L. M. Tommerup.

I.

Skolemeddelelser.

Almindelig Forberedelseseksamen 1890.

Den skriftlige Del af Skolens Afgangseksamen — Almindelig Forberedelseseksamen — afholdtes den 10ende, 11te og 12te Juni, den mundtlige Del afholdtes i Tiden fra 21ende Juni til 3dje Juli.

Som beskikkede Censorer mødte Hr. Rector Fr. Dahl, Slagelse (Mathematik, Regning og Naturlære), Hr. Overlærer Ørum, Vordingborg (Dansk, Tysk og Engelsk) og Hr. Adjunkt Traustedt, Herlufsholm (Naturhistorie og Geografi). Som indbudt af Skolen censurerede Hr. Sognepræst Jespersen i Historie.

Af Skolens ældste (4de) Klasse indstillede sig følgende 6 Elever, der alle bestode Prøven, som omstaaende Liste viser:

1. Hansen, Adolf Johannes, Søn af Skibskaptejn S. Hansen, Stege.
2. Jensen, Anton Thorvald, S. af Lærer Chr. Jensen, Torkildstrup.
3. Larsen, Georg Chr. Valdemar, S. af Lærer Larsen, Asnæs.
4. Larsen, M. Carl Chr., S. af Gdejer L. Andersen, Elmelunde.
5. Müller, Hans H. A., S. af Politiasistent Müller, Stege.
6. Nielsen, Olav Fog, S. af Skolebestyrer Karl Nielsen, Magleby.

Udfaldet af
Almindelig Forberedelseseksamen ved Magleby Realskole.
 Juni—Juli 1890.

Eksaminandernes Navne.	Modersmaalet		Engelsk, skriftlig og mundtlig.	Tysk.	Historie	Geograf.	Mathematik.			Naturhist.	Naturlære.	Orden med skriftlige Arbejder.	Points.
	skriftl.	mdtl.					Reg- ning.	Arith- metik.	Geo- metri				
Hansen, A. J.	mg	mg	mg ÷	mg	mg	mg	mg +	mg	ug ÷	ug	mg +	mg	106
Jensen, A. Th.	mg	mg ÷	mg	mg	mg	g +	g +	mg	mg	mg	mg ÷	mg ÷	99 ² / ₃
Larsen, G. Chr. V.	mg	mg	mg ÷	mg ÷	mg +	mg ÷	mg	mg	mg +	g +	ug ÷	mg +	102 ² / ₃
Larsen, M. C. Chr.	mg +	mg	mg	mg ÷	ug ÷	mg +	ug	ug	ug ÷	mg +	ug	ug ÷	110 ² / ₃
Müller, H. H. A.	mg ÷	mg ÷	mg ÷	mg ÷	g ÷	g ÷	tg	g	g ÷	ug ÷	g +	mg	81 ² / ₃
Nielsen, O. Fog	mg	mg +	mg +	mg +	ug	ug	ug	ug	ug	ug ÷	ug ÷	mg	113 [*]

For at bestaa Eksamen kræves 45 Points, for at bestaa med Udmærkelse 112¹/₂ P.

*) Bestaaet med Udmærkelse.

Skoleaaret 1890—91.

Undervisningen ledes med »Almindelig Forberedelseseksamen« som Maal. Denne Eksamen kunne Skolens Elever derfor underkaste sig ved Afgangen fra 4de Klasse, naar de have været Elever ved Skolen mindst i 2 Aar. Almindelig Forberedelseseksamen giver Adgang til at indstille sig til Prøven for Landinspektører, Dyr-læger, Landbrugs- og Havebrugselever, til farmaceutisk Eksamen, Tandlægeeksamen, juridisk Eksamen for ustu-derede og til Prøven for Elever paa Reserveløjtnant-skolen, ligesom den med en Tillægseksamen i Latin og Græsk gælder for 4de Klasses Hovedeksamen (1ste Del af Eksamen artium). Endvidere giver denne Eksamen med 3 Sprog Adgang til at indstille sig til Prøve for Skovbrugselever ved Landbohøjskolen og til Eksamen i Mathematik ved polyteknisk Lærestanstalt, ligesom den er en Betingelse for at kunne optages som Elev i Officers-skolens næstældste Klasse.

Da det imidlertid viser sig, at mange Forældre nok kunne ønske deres Børn en fyldigere og noget videre-gaaende Undervisning, end den i Almindelighed kan faas i Borger- og Almueskolen, medens de af en eller anden Grund have Tvivl om, hvorvidt de kunne lade disse fort-sætte Skolegangen, indtil Almindelig Forberedelseseksamen er naaet, har den herværende Skole ved at dele 3dje Klasse i 2 Afdelinger, 3 *a* og 3 *b*, ordnet Undervisningen saaledes, at dens Elever ved Afgangen fra 3dje Klasse *b* have erholdt en *afsluttende* Undervisning i de alminde-lige Skolefag. (Se Skolens Arbejde 3dje Kl. Side 9.)

De daglige Karakterer meddeles som Regel kun Eleverne for de skriftlige Arbejder, men for at sætte Forældre og Værger i Stand til at følge deres Børns Flid, Fremgang og Opførsel, tilstilles disse 4 Gange aar-lig et Vidnesbyrd angaaende vedkommende Elev, udfær-diget af Bestyreren efter Samraad med Skolens Lærere og paa Grundlag af de daglige Karakterer.

Skolens Lærerkæfter.

- Frk. *J. Jespersen*, Lærerinde. Religion, Dansk, Historie, Geografi, Naturhistorie og Regning i 1ste Klasse. Dansk Læsning, Skønskrivning og Retskrivning i 1ste og 2den Klasse.
- Hr. *J. Lauritzen*, Cand. phil. Dansk, Historie, Geografi og Engelsk i 2den Kl. Historie og Stil i 3dje Kl. *a*. Stil, Engelsk og Historie i 3dje Kl. *b*. Gymnastik (2 Timer) i 3dje Kl. *a* og 4de Kl. Historie i 4de Klasse.
- Hr. *J. P. Lundsgaard*, Cand. phil. Regning i 2den og 4de Kl., Tysk i 2den, 3 *b*, 3 *a* og 4de Klasse, Mathematik i 2den, 3 *b*, 3 *a* og 4de Klasse.
- Hr. *M. Nielsen*, eksam. Lærer. Tegning i 1ste, 2den, 3 *b* og 3 *a*, Naturhistorie i 2den, 3 *b*, 3 *a* og 4de Kl., Geografi i 3 *b*, 3 *a* og 4de Kl., Naturlære og Regning i 3 *b* og 3 *a*, Religion i 2den og 3 *b*, Gymnastik i 1ste, 2den og 3 *b* samt 2 Timer i 3 *a* og 4de Klasse.
- Bestyreren*. Religion i 3dje Kl. *a*, Dansk i 3 *b*, 3 *a* og 4de Kl., Engelsk i 3 *a* og 4de Klasse.
- Hr. Lærer *Jensen* har desuden som Timelærer Sang i alle 4 Klasser.

I Lærerpersonalet er foregaaet den Forandring, at Hr. Lærer Raun fratraadte sin Plads ved Skoleaarets Begyndelse, og i hans Sted ansattes Lærerinde Frk. Jespersen. Endvidere ere Skolens Lærerkæfter paa Grund af foranførte Deling af 3dje Kl. blevne forøgede med Cand. phil. J. Lauritzen, der underkastede sig Almindelig Forberedelseseksamen med Udmærkelse 1886, Artium med 1ste Karakter 1889 og den filosofiske Prøve 1890 med Udmærket godt.

Angaaende Lærerkæfterne skal endnu bemærkes, at Skolen i de sidste Maaneder har haft en særdeles god Støtte i Hr. R. Hansen, eksamineret Lærer med udvidet Eksamen. Hr. Hansen, der er dimitteret fra Jelling Seminarium i 1886 med Udmærket duelig, var fra Januar 1887 til August 88 fast ansat Lærer her ved Skolen. Han erholdt derpaa Stipendium til at underkaste sig det saakaldte Monradske Cursus, hvorfra han i Februar d. A. dimitteredes med Hovedkarakteren Udmærket godt. Siden den Tid har Hr. Hansen atter arbejdet her ved Skolen,

dels ved at overtage Undervisningen i Naturlære, dels ved at træde hjælpende til i forskellige Fag, og fra det nye Skoleaars Begyndelse vil Hr. Hansen være knyttet til Skolen som fast Lærer, som Inspektør og som Medbestyrer af Skolen.

Den ugentlige Timefordeling har i Skoleaaret 1890—91 været følgende:

	1ste Kl.	2den Kl.	3. Kl. b.	3. Kl. a.	4de Kl.
Religion	2	2	2	2	3
Modersmaalet	6	8	6	6	5
Engelsk	„	2	3	3	4
Tysk	„	2	2	2	3
Historie	3	3	3	3	3
Geografi	2	2	2	2	2
Naturhistorie	2	2	2	2	2
Naturlære	„	„	2	2	3
Mathematik	„	2	4	4	6
Regning	5	3	2	2	2
Skrivning	2	2	„	„	„
Tegning	2	2	2	2	2
Sang	2	2	2	2	2
Gymnastik	4	4	4	4	4
	30	36	36	36	36

Skolens Elever.

Skolen har for Tiden (Maj 1891) 60 Elever, der ere fordelte saaledes:

1ste Klasse	har	5 Elever,
2den —	—	12 —
3dje — <i>b</i>	—	12 —
3dje — <i>a</i>	—	19 —
4de —	—	12 —

Af disse ere 30 fra Møen, 30 fra andre Landsdele.

Disse sidste tilligemed nogle fra Møen ere Pensionærer i Bestyrerens Hus. (Se Meddelelser om Skolehjemmet Side 16.)

Efter Forældrenes Livsstillinger fordeler Antallet sig saaledes:

Børn af Embeds- og Bestillingsmænd	16
Handlende og andre Næringsdrivende	11
Haandværkere	3
Forretningsførere	2
Læger	1
Sagførere	1
Sømænd	1
Landbrugere	18
Andre Stillinger	4
Enker	3

Ialt 60

Oversigt over Skolens Arbejde i Skoleaaret 1890—91.

Iste Klasse.

Religion. Det gamle Testamentes Bibelhistorie er fortalt og lært. De 10 Bud og en Del Salmer, især Morgen-, Aften- og Julesalmer, ere lærte, og Lærerinden har talt med Børnene derom.

Modersmaalet. Læsning er øvet efter forskellige lette Læsebøger, som haves paa Skolen. Det læste er gengivet, der er samtalt derom, og der er anvendt meget Arbejde paa Stavning, Afskrivning og Skrivning efter Diktat. Tegnenes Betydning er iagttaget, de vigtigste Ordklassers Bøjning indøvet, og lette Sætninger ere opløste. Nogle lette Sange og Digte ere lærte.

Historie er i denne Klasse hovedsagelig lært efter Fortælling. I Verdenshistorie er fortalt om Oldtidsfolkene med Tilknytning til, hvad der om disse Folk er Børnene bekendt fra den bibelske Historie. I Danmarkshistorie er fortalt forfra til Middelalderen.

Geografi. Danmarks Geografi og en Oversigt over Europa er lært efter en mindre Lærebog, men i Særdeleshed ved Indøvelse efter Skolens Væggekort under Lærerindens Vejledning. Anskuelseskortet er stadig brugt og forklaret.

Regning. Chr. Hansens Regnebog I er benyttet. Tabellen er lært, og der er lagt megen Vægt paa Hovedregning.

Skrivning og Tegning. Mortensens og Pleths Skrivehæfter. Niensens Tegnehæfter.

Naturhistorie. Der er med stadig Brug af Billeder fortalt Børnene om de mest kendte Pattedyr og Fugle.

2den Klasse.

Religion. Som i 3dje Klasse *b*.

Modersmaalet. Læsning og Analyse efter Bonnesen og Vestergaards Dansk Læsebog II. En Del danske Vers ere lærte. Formlæren og det vigtigste af Sætningslæren er indøvet efter N. Andersens Nr. 2. En Klassestil og en Hjemmestil ugentlig.

Engelsk. Listovs Elementarbog med Indøvelse af Sproglæren.

Tysk. Kaper og Simonsens Læsebog for Begyndere. Læst og repeteret 50 Sider spredt. Indøvelse af det vigtigste af Formlæren er paabegyndt.

Historie. Middelalderens Historie er lært efter Blochs 1ste Del. Oldtidens Historie repeteret. Holms Danmarks-historie er lært forfra til Reformationen.

Geografi. Dahlbergs Geografi: Europa.

Mathematik og Regning. Den elementære Arithmetik er lært efter Jul. Petersen. Chr. Hansens Regnebog, 2den Del. Jul. Petersens Geometri 1ste Kapitel.

Skrivning og Tegning. Taktskrivning er øvet og der er lagt særlig Vægt paa at hjælpe Eleverne til en fast og flydende Haandskrift. Niensens Tegnehæfter ere brugte.

Naturhistorie. Pattedyr, Fugle, Padder, Krybdyr og Fiske efter Lütken Nr. 2.

3die Klasse a og b.

Religion. 3 *b*: Det nye Testamentes Bibelhistorie. Balslevs Lærebog fra § 55 Bogen ud. 20 Salmer ere lærte. 3 *a*: Kirkens Historie er fortalt og derefter læst efter Rasmussens Kirkehistorie.

Modersmaalet. Hele Form- og Sætningslæren er gennemgaaet i 3 *b* efter N. Andersens Sproglære Nr. 2, i 3 *a* efter Nr. 1. I begge Afdelinger Læsning og Analyse efter Sigurd Müllers Haandbog. Literaturhistorien

er fortalt og en Del Digterværker oplæst. En Klassestil og en Hjemmestil ugentlig.

Engelsk. Listovs Elementarbog er repeteret og Formlæren atter indøvet. Efter Listovs engelske Læsestykker II Afdlg. er i *3 b* læst 100 Sider, i *3 a* 120 Sider (20 Sider Poesi). En Stil hver Uge, og i *3 a* tillige en Del Versioner.

Tysk. Efter Kapers Læsebog for Mellemkl. er læst 75 Sider og 20 Sider Poesi. Kapers Grammatik og Sammes Stiløvelser er brugt.

Historie. Blochs Verdenshistorie II (den nyere Tid) er lært. Af Holms Danmarkshistorie er lært fra Christian I Bogen ud.

Geografi. Asien, Afrika, Amerika og Australien er lært og Europa repeteret efter Erslev Nr. 2. (For Fremtiden vil Dahlbergs større Geografi blive benyttet.)

Mathematik og Regning. Julius Petersens Arithmetik 1ste Del og i *3 a* tillige 1ste Afsnit (Rod) af 2den Del er gennemgaaet. Af Julius Petersens Geometri er lært fra 2det Kapitel til Korders Beregning. Chr. Hansens Regnebog II og III. Nogle Hjemmeopgaver ugentlig.

Tegning. Nielsens Tegnehæfter. Tegning efter Ornamenteer. En Del geometriske Tegninger ere udførte. Endvidere er benyttet Th. Køhls fysiske Fortegninger.

Naturhistorie. Leddyr og Bløddyr er læst efter Lütken Nr. 2, det øvrige er repeteret. Det vigtigste af Grønlunds Botanik er gennemgaaet med Benyttelse af Grønlund: 300 danske Planter.

Naturlære. Efter Prytz Naturlære er læst om Varme, Magnetisme og Elektricitet, i Reglen med Forbigaaelse af de Stykker, der ere betegnede med Stjerne.

4de Klasse.

Modersmaalet. Hele Form- og Sætningslæren er repeteret. Til Læsning og Analyse er benyttet Sigurd Müllers Haandbog.

En Hjemmestil er skrevet ugentlig.

Literaturhistorien er gennemgaaet

Følgende er opgivet som læst til Almindelig Forberedelseseksamen:

Folkeviser: Thor af Havsgaard, Elvehjem, Niels Ebbesen. Holberg: Erasmus Montanus, Den pantsatte Bondedreng. Ewald: Fiskerne.

Wessel: Kærlighed uden Strømper (Brudstykke efter S. Müller), Smeden og Bageren, Hundemordet.

Baggesen: Af »Kallundborgs Krønike«, Jødegaden i Frankfurt (Brudstykke af Labyrinthen),

Øhlenschläger: Hakon Jarl.

Grundtvig: Paaskeliljen.

Blicher: Marie.

Ingemann: Valdemar den Store og hans Mænd (Brudstykke).

Fr. Pal. Müller: Benedict af Nurcia.

Poul M. Møller: Licentiaten (Af en Students Æventyr).

Hostrup: Den Tredie.

Chr. Winther: Henrik og Else.

Engelsk. Listov: Engelske Læsestykker 2den Afd. Side 118—224. En Del af Marryat: The children of the new forest. Boysens engelske Digte.

Endvidere er benyttet Løkkes Grammatik og Nissens engelske Versioner.

Kursorisk er læst: Listov: Udvalg af engelske Forfattere, 1ste Hæfte.

Tysk. I Kapers Læsebog for Mellemklasser er læst Prosa og Poesi 140 Sider. Kapers Grammatik og Stiløvelser II er benyttet.

Kursorisk er læst: Wilhelm Hauff: Die Bettlerin vom Ponts des Arts.

Mathematik og *Regning.* Julius Petersens Algebra II er læst. I og II repeteret. Alle Opgaver løste. I Julius Petersens Geometri er læst fra den retvinklede Trekant og Bogen ud, det hele er repeteret. Til Regning er benyttet Berthelsens Regnebog. Saavel i Arithmetik som i Geometri og Regning er ugentlig givet skriftlige Hjemmeopgaver.

Historie. Blochs Verdenshistorie I og II er læst og repeteret. Holms Danmarkshistorie repeteret.

Geografi. Erslevs Geografi læst og repeteret.

Naturhistorie. Lützens Nr. 2 og Grønlunds Botanik er læst og repeteret. Grønlund: 300 danske Planter er benyttet.

Naturlære. Prytz: Naturlæren er læst og repeteret. Skriftlige Hjemmeopgaver ere stadig givne.

Sang. Til Sangundervisningen ere Skolens Elever delte i 2 Hold, og der arbejdes efter det foreskrevne Regulativ.

Gymnastik. I dette Fag, hvortil Eleverne ligeledes ere delte i 2 Hold, arbejdes stadig med godt Udbytte.

Sløjd er frit Fag. Denne Undervisning er først begyndt i indeværende Aar, men det lader til, at der vil blive arbejdet med Lyst og Iver.

I *Fransk* og *Musik* kan faas Separattimer af de Elever, der ønske det, men denne Undervisning betales særskilt. Fortepiano staar til Afbenyttelse for de Elever, der ønske Undervisning i Musik

Undervisningsmidler.

Skolens fysiske Samling, der er overensstemmende med det af Ministeriet herom udstedte Cirkulære af 10ende Novbr. 1881, er i Aar bleven inspiceret af Hr. Konservator Hornung. Den naturhistoriske Samling, der ligeledes er i Overensstemmelse med Cirkulære af 5te Marts 1888, er atter i Aar bleven forøget dels ved Gaver, dels ved Køb med mange værdifulde Ting. Desuden haves flere gode Værker med Afbildninger saavel til Dyr- som til Planteriget. Skolen er endvidere forsynet med Væggekort, Globus, Tellurium, Fortegninger og Ornamentter, samt nye og gode Gymnastikapparater.

Tilskud til Skolen. Fripladser.

Af Ministeriet er der for indeværende Aar tilstaaet Skolen et Tilskud af 800 Kr. (deraf 300 Kr. til Fripladser) og af Præstø Amts Skolefond 200 Kr. Fremdeles har Hr. Godsejer Scavenius til Klintholm betalt Friplads for en Elev, og Skolen har selv givet nogle Elever Friplads, samt har tilstaaet andre Moderation i Betalingen. Fripladser maa søges hos Skolens Bestyrer inden hvert Aars 1ste April.

Skolebetalingen.

I Skolepenge betales i 1ste Kl. 4 Kr., i anden Kl. 6 Kr., i 3dje Kl. 8 Kr. og i 4de Kl. 10 Kr. maanedlig. Af 3 Søkende gaar den 3dje (yngste) frit, af 4 eller flere gaar den 2den frit. Indmeldelse af Elever kan finde

Sted ved hver Maanedes Begyndelse. Udmeldelse maa ske med mindst en Maanedes Varsel; der betales altsaa for den Maaned, i hvilken Udmeldelsen sker, og for den næste. De Elever, der indstilles til Alm. Forberedelseseksamen ved Skolen i Juni—Juli Maaneder, betale Skolepenge indtil 1ste August; endvidere betaler hver af dem 20 Kr. i Eksamensafgift.

4de Klasses Hovedeksamen.

I Følge Kongelig Anordning af 30te August 1887 har den, der underkaster sig Alm. Forberedelseseksamen med en Tillægseksamen i Latin og Græsk, samme Rettigheder som den, der har gennemgaaet Latinskolens 4 Klasser og bestaaet 4de Klasses Hovedeksamen. Denne Bestemmelse har vistnok givet Anledning til, at mange Forældre, der ikke vilde have betænkt sig paa straks at sætte deres Børn i Latinskolen, hvis den nuværende Udvikling af Realskolen ikke var fremkommen, nu foretrække først at lade disse gennemgaa Realskolen, for at det under denne Skolegang om muligt kan vise sig, i hvilken Retning af Livsstilling deres Lyst og Anlæg særlig gaa. Og vistnok vinder den Overbevisning mere og mere Indgang i de forskellige Samfundsklasser, at Realskolen, ved i Henhold til ovennævnte Anordning at lægge Hovedvægten paa Undervisningen i Modersmaalet, Mathematik og særlig eet fremmed Sprog (Engelsk), giver et tilfredsstillende *almindeligt* Grundlag ikke alene for en senere Fagdannelse paa Haandværkets, Industriens, Handelens og Landbrugets Omraader, men ogsaa for en senere akademisk Dannelse.

Det er imidlertid let forklarligt, at et ungt Menneske, som i 15—17 Aars Alderen har underkastet sig Alm. Forberedelseseksamen, og som derefter vælger at gaa den studerende Vej, ikke føler sig tiltalt af at indmelde sig som Elev i en Latinskoles nederste Klasser. Derfor vælger han i Almindelighed ved Cursuslæsning i Hovedstaden at erhverve sig de nødvendige Kundskaber for at

kunne indstille sig til Tillægseksamen og senere til Afgangseksamen for Studerende. Skønt det under visse Forhold selvfølgelig kan være nødvendigt for Forældre at anvise deres Børn denne Vej, vil det utvivlsomt i Almindelighed vise sig, at en saadan tidt forceret Cursus-undervisning i Forbindelse med det for *ganske unge* Mennesker uvante og derfor særlig tiltrækkende, tidt saa godt som hjemløse Ophold i Hovedstaden vil saavel i pædagogisk som moralsk Henseende rumme ikke ringe Farer i Modsætning til den jævnt fremadskridende Skoleundervisning og Opholdet under fredelige, tilvante og hjemlige Forhold.

For at gøre det muligt for de Elever, der enten ere bosiddende nær ved den herværende Realskole eller i længere Tid som Kostgængere have haft deres Hjem paa denne, at opnaa en modnere Alder, før de med Nødvendighed skulle forlade Hjemmet eller de hjemlige Forhold, saafremt de efter at have underkastet sig Alm. Forberedelseseksamen vælge at gaa den studerende Vej, har Skolen overensstemmende med foranstaaende Betragtninger og med et fra flere udtalt Ønske besluttet sig til i Forbindelse med Realskolen at oprette en Klasse, hvor Undervisningen afsluttes med 4de Klasses Hovedeksamen (1ste Del af Eks. art.). Undervisningen i denne Klasse, der i Særdeleshed vil omfatte Latin, Græsk, Fransk og Dansk (med Oldnordisk) vil begynde med det nye Skoleaar 1891, og Skolen har i den Anledning sikret sig paa-lidelige Lærerkræfter.

II.

Meddelelser om Skolehjemmet (Pensionatet).

Den i forrige Aars Meddelelser bebudede Udvidelse af Skolehjemmets Bygninger fandt Sted i Sommerens Løb. Der blev derved skaffet Plads til flere Elevværelser og til at forstørre den Aaret i Forvejen indrettede Spisestue, der allerede viste sig at være for lille. Endvidere opførtes paa den til Skolen hørende Plads i en Afstand af over 100 Alen fra Skolens Bygninger et Hus, der er indrettet til Sygehus. Her findes to Sygeværelser, et Værelse og Køkken for Sygeplejersken, samt et lille Vaskerum og et Badeværelse. For Eftertiden vil Skolen antage sin egen Sygeplejerske, en Kvinde, der under almindelige Forhold vil være anvist en saadan Gerning i Skolehjemmet, at denne helt kan forlades, for at hun i paakommende Tilfælde kan ofre sig udelt for Sygeplejen. Disse Foranstaltninger ere trufne for at forebygge saavidt som muligt, at saadanne smitsomme Sygdomme som Difteritis og Skarlagensfeber, for hvilke Børn og unge Mennesker ere saa modtagelige, skulle blive epidemiske. Derfor vil enhver af Skolehjemmets Beboere, der angribes af smitsom Sygdom, straks blive indlagt paa Sygehuset under Lægens Tilsyn og Sygeplejerskens stadige Pleje. Naar det Værelse, hvori den syge boede, derefter øjeblikkelig bliver desinficeret og afspærret, vil i de allerfleste

Tilfælde Faren for videre Smitte være forebygget. Skønt Skolehjemmet iøvrigt som Følge af sin frie Beliggenhed som hidtil tør vente sig de gunstigste Sundhedsforhold, anse vi dog disse Foranstaltninger for nødvendige overfor saa snigende Sygdomme, som ovennævnte, der i de senere Aar have optraadt meget ondartet paa mange Steder. Og Erfaringen har allerede vist Gavnigheden af disse Foranstaltninger, da to af Skolens Elever i afgivte Vinter samtidig bleve angrebne af Skarlagensfeber. Thi skønt den tilsigtede Ordning langt fra den Gang var iværksat, saaledes som Hensigten var, lykkedes det dog at indskrænke Sygdommen til nogle ganske faa sporadiske og meget lette Tilfælde, saaledes at saavel Skolen som alt øvrigt kunde gaa sin sædvanlige Gang uden nogen Afbrydelse.

Den foran omtalte Udvidelse af Skolehjemmets Bygninger kunde dog i Vinterens Løb paa Grund af den stærke Tilgang af Pensionærer kun afgive den højst nødvendige Plads, og der er derfor atter i Aar indkøbt et umiddelbart ved Skolen beliggende Hus med Have, der foreløbig vil blive anvendt til Bolig for Inspektøren og nogle Pensionærer.

Paa den til Skolen hørende Lege- og Haveplads blev sidste Efteraar et større Stykke beplantet med Linde- og Kastanietræer, og en anden større Del er udlagt til Fodboldplads. I Sommer opføres en Havepavillon, der har Siddeplads til ca. 50 Mennesker, og som vistnok i de varme Sommerdage vil afgive et behageligt Opholdssted for Eleverne, naar de om Eftermiddagen skulle forberede sig paa næste Dags Lektier, ligesom den vel ogsaa af og til vil blive brugt til Spisestue, særlig om Søndagen.

Det vil som hidtil være saavel min Hustrus som min Opgave at skaffe de os betroede Drenge og unge Mennesker et *hjemligt* Opholdssted, hvor de under en kærlig og venlig Omgang kunne finde sig vel, og hvor de ere under stadigt, alvorligt og venligt Tilsyn, saa Forældre og Værger kunne være trygge ved at sende dem hertil. Det er en Selvfølge, at enhver Pensionær uvægerlig maa underkaste sig de Pligter, som Skolens Arbejde og den herskende Orden og Hustugt kræver. I hvert Elevværelse findes ophængt et trykt Eksemplar af Regler for den Orden, der skal være paa Værelserne.

Banden og usømmelig Tale taales ikke, og daarlig Opførsel vil blive *strængt* straffet. Men heldigvis har det kun i enkelte Tilfælde været nødvendigt at anvende haard Straf, og skønt vi ikke undervurdere Betydningen af ogsaa at virke ved ydre Midler, lægge vi dog Hovedvægten i Arbejdet paa at fremme en god Aand og Tone saavel i Forholdet mellem Lærere og Elever som mellem Eleverne indbyrdes. At man i Forældres og Værgers Hjem omfatter Skolen og Skolehjemmet med Interesse og Tillid, anse vi for at være af overvejende Betydning, og derfor ere Elevernes Forældre og Venner altid velkomne, naar de ønske at besøge Skolehjemmet og gøre sig bekendt med Forholdene.

Af stor Betydning for Ordningen af Pensionatet har det Spørgsmaal været, hvor stort et Vederlag, der burde forlanges for Opholdet. Og da Erfaringen har vist, at det for største Delen er Mellemlasserne af Købstadborgere, Embedsmænd og Landmænd, der sende Elever til Realskolen, har det været vor Opgave at gøre Opholdet saa billigt som muligt. Betalingen er derfor sat saaledes:

Fuldt Ophold (Kost, Bolig, Seng og Sengklæder, Vask, Vedligeholdelse af Strømper m. m.) aarlig 300 Kr.

do. (Kost, Bolig, Seng) aarlig 270 Kr.

Betalingen erlægges sammen med Skolepenge, se Side 12, kvartalsvis eller maanedsvis *forud*. I Lægehonorar betaler hver Pensionær desuden til Skolens Læge 4 Kr. aarlig.

Pensionærene maa medbringe ved deres Optagelse i Skolehjemmet *mindst* 2 fuldstændige Sæt Klæder og Fodtøj, 6 Stkr. Linned, 6 Par Strømper, 6 Sæt Kraver og Flipper, en Kommode, Kasse eller et lille Skab. Hvert Stykke Tøj maa være mærket med tydeligt og varigt Navnemærke. Ukonfirmerede medbringe Vaccinationsattest. Pensionærer, der have deres Hjem i Nærheden, og som ønske Vask m. m. besørget i Hjemmet, kunne medbringe Sengklæder, Lagner og Haandklæder og faa da, som ovenfor nævnt, godtgjort 30 Kr. aarlig.

Ønskes en Elev af en eller anden Grund fritaget for Gymnastik og Friluftsovelser, bedes *skriftlig* Meddelelse derom tilstillet Skolen.

Angaaende det daglige Underhold bemærkes, at da Betalingen for Opholdet er sat saa lavt, kan der kun stilles Krav til en tarvelig Levemaade. Men dette udelukker heller ikke det nødvendige Hensyn, der bør stilles til, at Kosten er god, kraftig, sund, nærende og fuldt ud tilfredsstillende for Børn og unge Mennesker, der ikke ere forvante. Her spises saaledes: Om Morgenen (Sommer 6—7, Vinter 8—8½) Kaffe med Smørrebrød og Hvedebrød, om Sommeren desuden Frokost for hvem der ønsker det, Middagsmad Kl. 12 (2 Retter Mad og Kaffe), Mellemmad Kl. 4 (Rugbrød med Fedt eller Smør og Ost efter Ønske), Aftensmad Kl. 6½ (Smørrebrød med fersk Kod eller Pølse, Øl eller Mælk og The med Hvedebrød). Bestemte Portioner uddeles ikke, men enhver spiser efter Behag. Bestyreren med Familie samt Skolens ugifte Lærerpersonele spiser daglig sammen med Eleverne. Det forudsættes, at Pensionærene som Regel opholde sig i deres Hjem i Sommer- og Juleferien, og Betalingen erlægges ogsaa for Ferietiden. Dog kan en Pensionær ogsaa, naar Omstændighederne tale derfor og der træffes Overenskomst derom, forblive i Skolehjemmet i disse to Frier. Pensionærene anbringes enten i Bestyrerens eller en gift Lærers Hjem. De have hver sin Seng, men ligge i Almindelighed flere (3—5) sammen paa et Værelse. Dog vil en Pensionær ogsaa kunne faa Værelse for sig selv eller sammen med en enkelt anden, hvad adskillige ønske, særlig det sidste Aar før Eksamen. Et saadant Værelse *med Lys og Varme* betales ekstra, naar mindst 2 bo sammen, med 30 Kr. aarlig for hver.

Da Skolehjemmet er beliggende ganske nær ved Kirke og Præstegaard, ville Drengene, der anbringes her, uden nogen Ulæmpe kunne erholde Konfirmationsforberedelse, og selve Konfirmationen kan da efter Forældrenes Ønske finde Sted enten her i Skolehjemmet eller i Drengenes eget Hjem.

Udenfor Skoletiden.

Morgentimerne og Middagsfriheden benyttes i Almindelighed af Eleverne til Leg, Læsning og Ordning af deres Skolesager. Efter endt Skoletid Kl. 4 er der Frihed til Spisetid Kl. 6½, hvilken Tid om Sommeren

benyttes til smaa Udflugter i Skoven, til Badeture, eller til Leg, Langbold, Fodbold eller Croquet-spil. I indeværende Aar har i Særdeleshed Fodbold været en meget yndet Sport. I de 3 varmeste Sommermaaneder forberede Eleverne sig paa deres Lektier paa egen Haand og læse gerne i fri Luft (Havepavillonen). I Fritiden om Vinteren bruges Slæder og Skøjtebaner flittig, og i daarligt Vejr maa Gymnastiksalen og Sløjdværkstedet afgive Tumleplads. Fra Oktober til Maj samles alle de yngre Elever fra 7—10 Aften i et af Klasseværelserne for at lære Lektier under en Lærers Opsigt og med hans Vejledning, medens de ældre Elever, der have egne Værelser med Lys og Varme, forberede sig paa egen Haand. Efter Kl. 7 Aften maa ingen Pensionær *være fraværende* fra Skolehjemmet uden Bestyrerens Tilladelse, og Kl. 10¹/₂ skulle alle være i Seng, og Skolens Inspektør skal da forsikre sig om, at Lyset er slukket, at der er Ro og Orden alle Vegne osv. Dog have ældste Klases Elever Tilladelse til at læse til Kl. 12 under Iagttagelse af de i denne Anledning særskilt givne Ordensregler. Søndagen er helt en Fridag, men idet vi føle os overbeviste om, at mange Forældre samstemme med os i, at de unge ogsaa bør *væmmes til* at betragte denne Dag som en *hellig* Dag, anmode vi Forældrene om at paaminde deres her anbragte Børn om flittig at besøge Kirken, da Skolehjemmet ikke finder det forsvarligt paa egen Haand at give Paabud eller øve Tryk i saa Henseende. Søndag Eftermiddag tilbringes om Sommeren saa godt som altid i de vidtstrakte Skove, hvortil der kun er et Kvarters Gang, paa den skønne Klint eller ved Havet. Saa følges Eleverne ad i Flokke, hvorhen Lysten drager dem, eller man samles om Bestyreren og hans Familie til en længere Tur, hvor Leg, Tumlen og Maaltidet i den friske Natur ikke undlader at øve sin oplivende Virkning. — Deltagelse i *offentlige* Forlystelser, som Fester, Dans o. s. v. og Adgang til Forlystelsessteder, Gæstgivergaarde o. lign. tillades i Almindelighed ikke hverken de yngre eller ældre Pensionærer og i al Fald kun, naar Bestyreren er med. I det hele taget tillægge vi det stor ethisk Betydning, at Skolehjemmet ikke alene er beliggende i en rolig Egn, hvor der saa godt som ikke haves Adgang til saadanne Adspredelser og Forlystelser, der ere mere eller mindre tvivlsomme i

moralsk Henseende, og som saa let friste og paavirke det unge Sind, men at der som Erstatning for Afsavn af nævnte Forlystelser bydes dem Ophold i Danmarks utvivlsomt naturskønneste Egn. Den, der har levet et Par Aar af sin Ungdomstid her, vil hele sit Liv bevare et forædlende Indtryk af Skovens Fred, Klintens Ynde og Havets Friskhed. — Om Vinteren tilbringes Søndag-aftenerne med Sang, Musik, Leg og Oplæsning. En Skolebogsamling med gode historiske, naturbeskrivende og æsthetiske Skrifter er i det forløbne Skoleaar skaffet til Veje af Bestyreren, og vil vistnok ogsaa bidrage til at korte mange. Vinteraften. Som en meget yndet Sport, der kan øves baade Sommer og Vinter, kan ogsaa nævnes Salonskydning, der hvert Aar afsluttes med en lille Præmieskydning og Festlighed. Den største Del af Fritiden i den mørke Vinter optages imidlertid med Indvelse af et Skuespil, hvor selvfølgelig kun Eleverne medvirke, men under Lærernes Vejledning. Til Opførelsen af dette, der afsluttes med et Bal, indbydes Elevernes Forældre og Søstre, og denne hidtil særdeles vellykkede Festlighed, hvor saa mange som muligt af Skolens Venner samles, og hvor unge og gamle mødes som til en stor Familiefest, sysselsætter Tankerne i lange Tider paa en meget fornøjelig og nyttig Maade. Ved Skoleaarets Slutning i Juli Maaned finder i Almindelighed en større Skovtur Sted til et fjernere liggende skønt Punkt paa Øen. Denne Tur er Skolens Afskedsfest med dens Dimitterender, og denne Dag med det lange Vogntog, Musikken og de vajende Faner, samt Legen og Dansen i den grønne Skov hører ogsaa til de Dage, der imødeses med Forventning.

Det bemærkes, at Omkostningerne ved disse smaa Festligheder bæres saa godt som udelukkende af Skolen, uden nogen ekstra Udgift for Eleverne.

Trods Skolens isolerede Beliggenhed, hvilket i saa mange Henseender maa anses for heldigt, er der dog især om Sommeren nem og god Forbindelse med andre Landsdele. Der er saaledes den største Del af Aaret *daglig* Dampskibsforbindelse mellem Masned Sund og Stege. Flere Gange om Ugen Dampskib mellem København og

Stege og videre til Nykøbing F., Nysted o. s. v. Over Klintholm Havn, der er beliggende nær ved Skolen, er der endvidere Dampskibsforbindelse med Lolland-Falster, Sydfyn og Jylland. Fra København til Stege varer Rejsen med Dampskib i Reglen 5—6 Timer og kan gøres for 2½ Kr. Fra Stege til Skolen befordres Eleverne og deres Tøj frit ved Ankomsten efter deres Indmeldelse.

Skolens Eksaminer 1891.

Alm. Forberedelseeksamen afholdes saaledes:

Skriftlig:

Onsdag	den 10.	Juni	Kl. 8—12	Dansk Stil.
Torsdag	— 11.	—	— 8—12	Arithmetik.
Fredag	— 12.	—	— 8—12	Geometri.
Lørdag	— 13.	—	— 8—12	Praktisk Regning.
—	—	—	— 4—8	Engelsk Version.

Mundtlig:

Tirsdag	den 16.	Juni	Kl. 5	Tysk.
Onsdag	— 17.	—	— 8	Dansk.
Lørdag	— 20.	—	— 5	Engelsk.
Mandag	— 29.	—	— 4	Geografi.
Lørdag	— 4.	Juli	— 5	Mathematik.
Mandag	— 6.	—	— 9	Naturlære.
Torsdag	— 9.	—	— 9	Naturhistorie.
Mandag	— 13.	—	— 9	Historie.

Aarseksamen over de 3 første Klasser afholdes i Dagene fra 7. til 16. Juli, hver Dag fra Kl. 9—12 og 2—4. Prøve i Sang og Gymnastik 16. Juli Kl. 2—4.

Til at overvære nævnte Prøver indbydes Børnenes Forældre samt Skolens andre Venner.

Sommerferien varer fra 17. Juli til 18. August.
